

Představení plánovaných služeb NDI, které vzešly z diskusí v PS EOSC-CZ

Cílený stav NDI v letech 2024/2025

Michal Růžička, David Antoš, e-INFRA CZ,
ruzicka@ics.muni.cz
EOSC Roadshow 2022

Životní cyklus výzkumných dat

- Jaká data (znovu) používáte
  - včetně licencí, které vám to umožňují,
- jaká data generujete a jakým způsobem,
- kde je ukládáte, zálohujete, dlouhodobě uchováváte,
- jak je trvale a jedinečně identifikujete,
- jak je zpracováváte,
- jak je analyzujete,
- kde je zveřejňujete a sdílíte,
- kdo tohle všechno zaplatí;
- o čem data skutečně jsou,
- k čemu jsou data (ne)vhodná,
- kdo může data znovu použít,
- jaká konkrétní data podporují vaše výsledky,
- jak je použít pro opakování vašich experimentů atd.

Zdroj: ELIXIR RDMkit, <https://rdmkit.elixir-europe.org/>

Jaké služby můžete od NDI očekávat

- Služby očekávané od NDI vychází z **výstupů** pracovní skupiny Základní služby.
  - **Pracovní skupiny** pro implementaci EOSC v ČR jsou stále otevřené novým členům, viz Pracovní skupiny implementace EOSC v ČR.
- Navrhované služby se dají rozdělit do několika základních kategorií:
  - **Důvěryhodné repozitáře**
  - Služby pro podporu práce s **persistentními identifikátory (PID)**
  - Služby pro **řízení přístupu** k datům, **autentizaci** a **autorizaci** uživatelů (AAI) a podporu jejich **spolupráce**
  - Služby pro **podporu** a **plánování správy výzkumných dat**
  - **Machine actionability**
  - Služby pro **FAIRifikaci** výzkumných dat
  - Služby **transferu dat**
  - **Kvalita** služeb
  - **Kompatibilita** s existujícími platformami
  - **Statistiky** a **přehledy**
  - Národní příspěvek k **budování EOSC**

Příběh datové sady

aneb Kam s ní

Ahoj,

v prosinci jsme spolu probírali postup pro anonymizaci logů a síťového provozu pro dataset namířený na publikaci. Ještě jednou díky za pomoc, dataset i článek jsou víceméně hotové.

Narazil jsem ale ještě na jednu věc, se kterou bych se na vás obrátil.

Součástí datasetu jsou šifrovaná síťová data, která mají **i po komprimaci značný objem**. Celkem dataset zabírá asi 270 GB. **Úložiště Zenodo a Mendeley**, která jsme už v **minulosti použili** pro publikaci datasetu, **mě s takovým balíkem dat vcelku pochopitelně odmítla**. Přesto bychom rádi publikovali dataset celý, **bez redukce obsahu**.

Víte o nějakém prostoru, **kde by šel takhle velký dataset zveřejnit a udržovat**? Případně je nějaká možnost hostovat takový dataset přímo v rámci univerzity bez využití externích služeb?

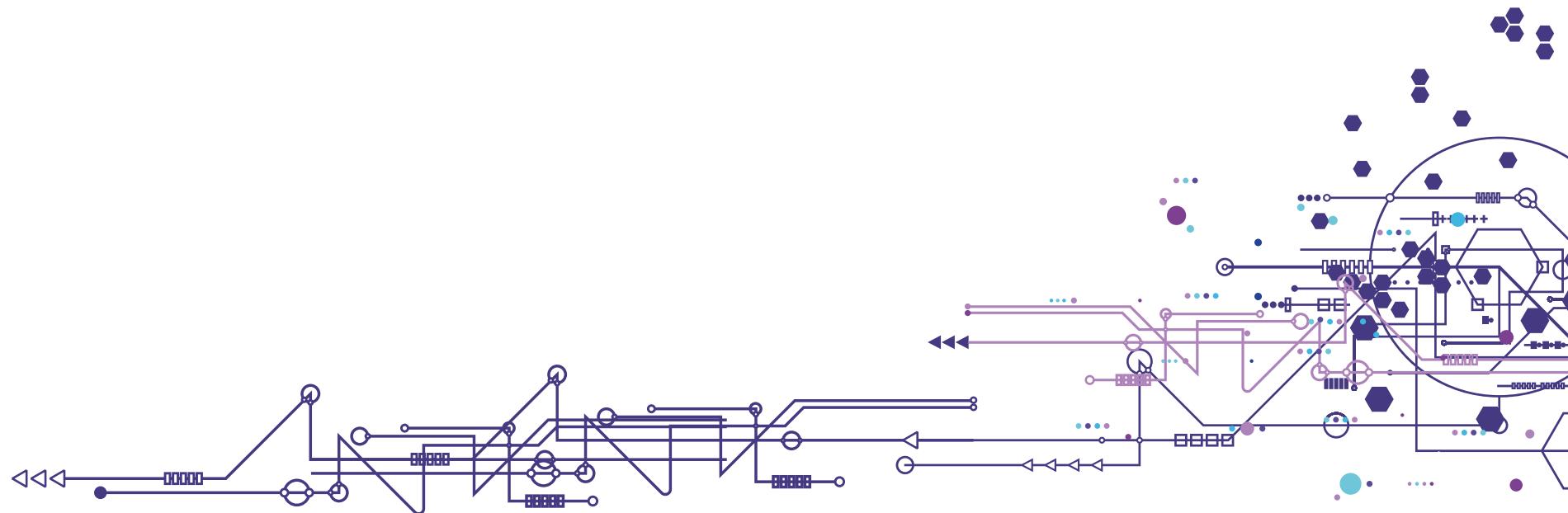
Rád bych prozkoumal všechny možnosti, než začnu dataset ořezávat.

Díky,
Standa

Důvěryhodné repozitáře

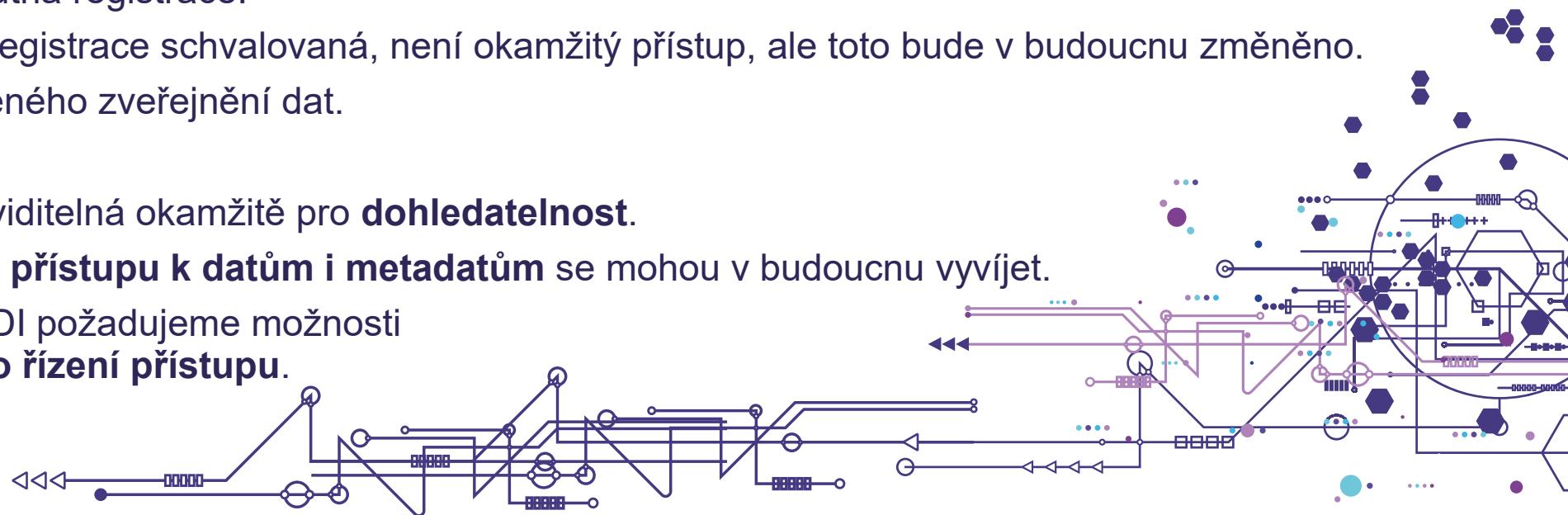
Důvěryhodné repozitáře

- Místo, kam můžete (i velká) data **nejen uložit**, ale také
  - spolehnout se, že tam budou **v následujících letech dostupná** a
  - budete moci **s daty pracovat**.
- Určeno i pro „živá“ data, tj. podpora **aktivní práce s daty**, ne jen uložení archivních dat.
- Poskytování služeb dle vhodných standardů/certifikací pro provoz **důvěryhodných repozitářů**.
  - Důvěryhodné repozitáře dle definic EU, EOSC, grantových agentur apod.
  - Pravděpodobně CoreTrustSeal.
  - Rodina standardů ISO 27 tisíc apod.?
- **Nestaráte se** o vlastní infrastrukturu, zabezpečená úložiště apod., ale
  - **využíváte služby**.
  - NDI umožní **postavení vlastních instancí repozitářů**.
    - Oborových, institucionálních, ...

První ukázka možného budoucího vývoje: datový repozitář provozovaný CESNET

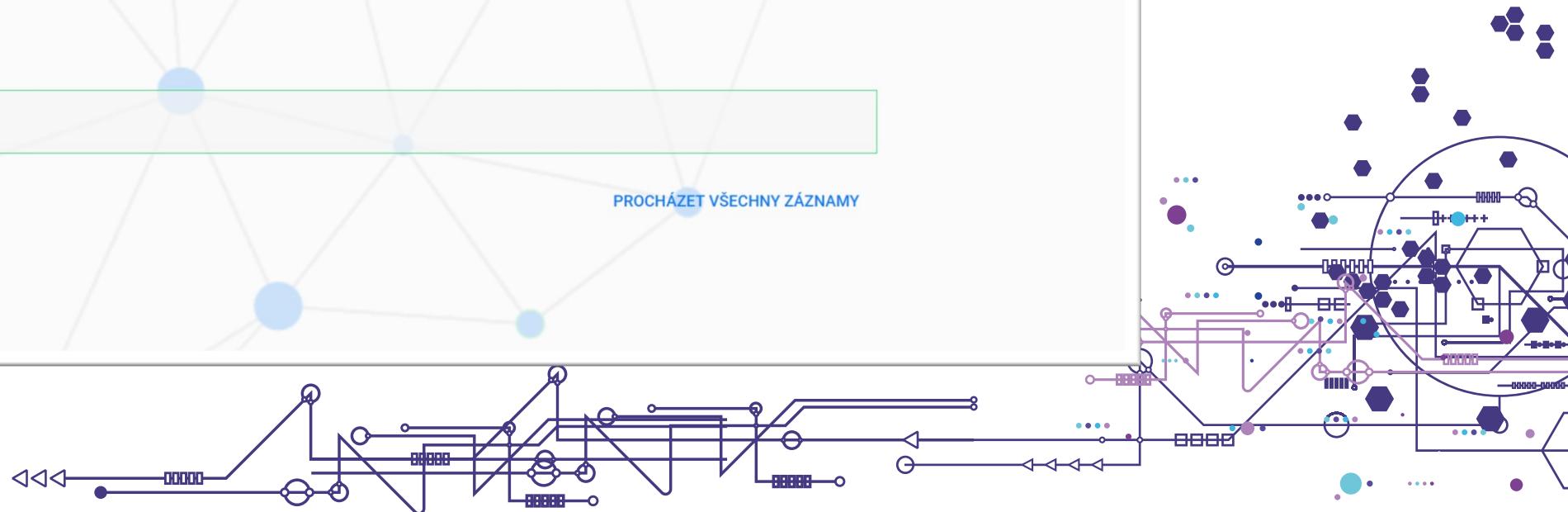
- Pilotní provoz: <https://data.narodni-repozitar.cz/>
- Návody: https://du.cesnet.cz/cs/navody/narodni_repozitar/start
- Pro ukládání a řízené zveřejňování datových sad.
  - Vytvoření metadatového záznamu, který popisuje datovou sadu,
  - připojení jednotlivých souborů, které tvoří vlastní datovou sadu.
  - Každý veřejný záznam **může být** na požádání **opatřen persistentním identifikátorem DOI**.
  - Možnost **vazby na publikace** založené na dané datové sadě **přes DOI** publikace v metadatech.
- Pro nahrávání dat nutná registrace.
  - V současnosti registrace schvalovaná, není okamžitý přístup, ale toto bude v budoucnu změněno.
  - Možnost odloženého zveřejnění dat.
- Časové embargo.
  - Metadata jsou viditelná okamžitě pro **dohledatelnost**.
  - Možnosti **řízení přístupu k datům i metadatům** se mohou v budoucnu vyvíjet.
    - V rámci NDI požadujeme možnosti **precizního řízení přístupu**.

Pilotní datový repozitář provozovaný CESNET – titulní stránka

The screenshot shows the homepage of the National Data Repository (Národní repozitář). The main title 'Repo' is displayed prominently in large, bold, black letters. Above it, the text 'Národní repozitář' is written in a smaller, dark font. Below the title, there is a purple button labeled 'PILOTNÍ PROVOZ DATOVÉHO REPOZITÁŘE'. On the left side, there is a search bar with the placeholder 'Hledat...' and a magnifying glass icon. On the right side, there is a blue button labeled 'PROCHÁZET VŠECHNY ZÁZNAMY'. At the top right of the page, there are user interface elements: a cloud icon with 'NAHRÁT', a language dropdown set to 'Jazyk čeština (cs)', and a user profile for 'Michal'.

Pilotní datový repozitář provozovaný CESNET – přehled datových sad

Národní
repozitář

NAHRÁT Jazyk čeština (cs) Michal

Dostupné komunity

General community General community for all nonspecific data

Hledat... Výsledků: 3 Razeni: Počet na stránku: 10

1 ...

Minimální záznam
Horníček, Jan
2021 | angličtina
DATOVÁ SADA
1 x katalogizace test
Tento záznam je ukázkou minimálních požadavků, tj. minimum polí, které je potřeba vyplnit pro vytvoření záznamu. V tomto polí by měl být popis datové sady, co to je za data, k čemu jsou dobrá apod. Nezapomeňte zvolit správný jazyk abstraktu. Pro popis v angličtině v levém rohu změňte jazyk.

Měření průměrné teploty v Praze: vzorový detailní záznam
Vyčítalová, Hana | Černohlávková, Petra (manažer dat)
2022 | čeština, angličtina
DATOVÁ SADA
1 x teplota klima Praha Česká republika
Měření průměrné teploty v Praze (hlavní město České republiky) během dubna, května a června 2018.

Raw data for A1901 and A2103
Průša, Jiří | Cifra, Michal
2022 | angličtina
DATOVÁ SADA
16 x
Molecular dynamics simulations trajectories of kinesin motor domain on microtubule in an intense electric field. Four different electric field directions, and four different field strengths were explored. The data can serve further to researchers in the field of bionanotechnology, bioelectromagnetics and biophysics.

Zpět nahoru

Pilotní datový repozitář provozovaný CESNET – vkládání záznamu

Nová datová sada

Datová sada

Název datové sady *

Toto pole je vyžadováno

PŘIDAT PODNÁZEV

Jazyk *

VYBRAT POJMY

Abstrakt *

VYBRAT POJEM

Prostor pro detailní popis metodologie a technických informací naleznete v části „Popis datové sady“

Licence

VYBRAT POJEM

Pokud se k datové sadě váže licence Creative Commons, vyberte příslušnou variantu licence z nabídky. Doporučujeme vybrat nejnovější verzi a to 3.0 Česko a 4.0 International.

Upozornění: Ujistěte se o tom, že datová sada může být pod licencí zveřejněna!

Vydavatelé *

VYBRAT POJEM

POKRAČOVAT

Tvůrci
Popis datové sady
Datace
Informace o financování
Vytvoření draftového záznamu
Upload dat

- V rámci NDI chceme **procesy maximálně automatizovat**.
  - **NE** zbytečné ruční vyplňování a kontroly formulářů.
  - **ANO**
    - automatické extrakci metadat z dat a procesů jejich pořizování (lab. deníky, ...),
    - přebírání informací z existujících zdrojů (metadatové záznamy z DataCite či ORCID, informace o datových formátech z FAIRsharing.org apod.)

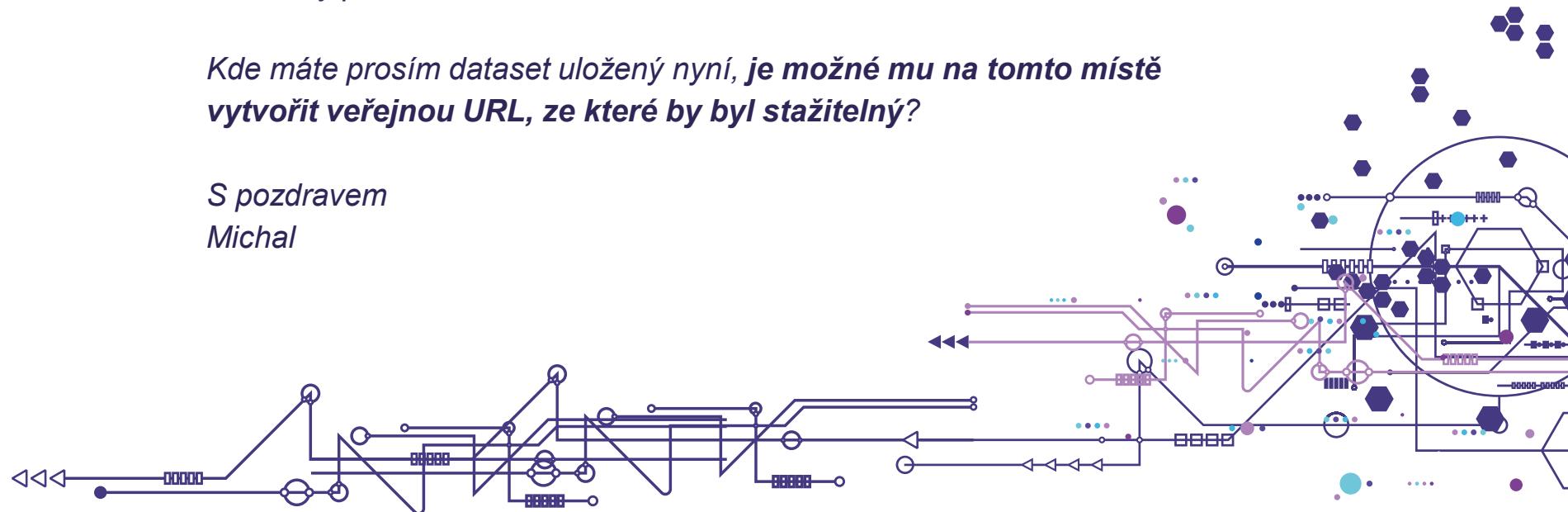
Zdravím,

možná by bylo nejlepší **nyní** hostovat data přímo **někde** na univerzitním úložišti a **datasetu přidělit DOI**. V současné době DOI pro data za naši univerzitu umíme.

Pokud bychom tedy dataset hostovali na nějakém úložišti univerzity nebo CESNET, stačilo by veřejně a v publikacích **propagovat výhradně jen to DOI** a to směřovat na patřičnou URL s **aktuálním fyzickým uložením**. Nebyl by přitom problém ani s tím, že by se případně v čase fyzické **uložení měnilo**, stačilo by pak aktualizovat URL v DOI metadatech.

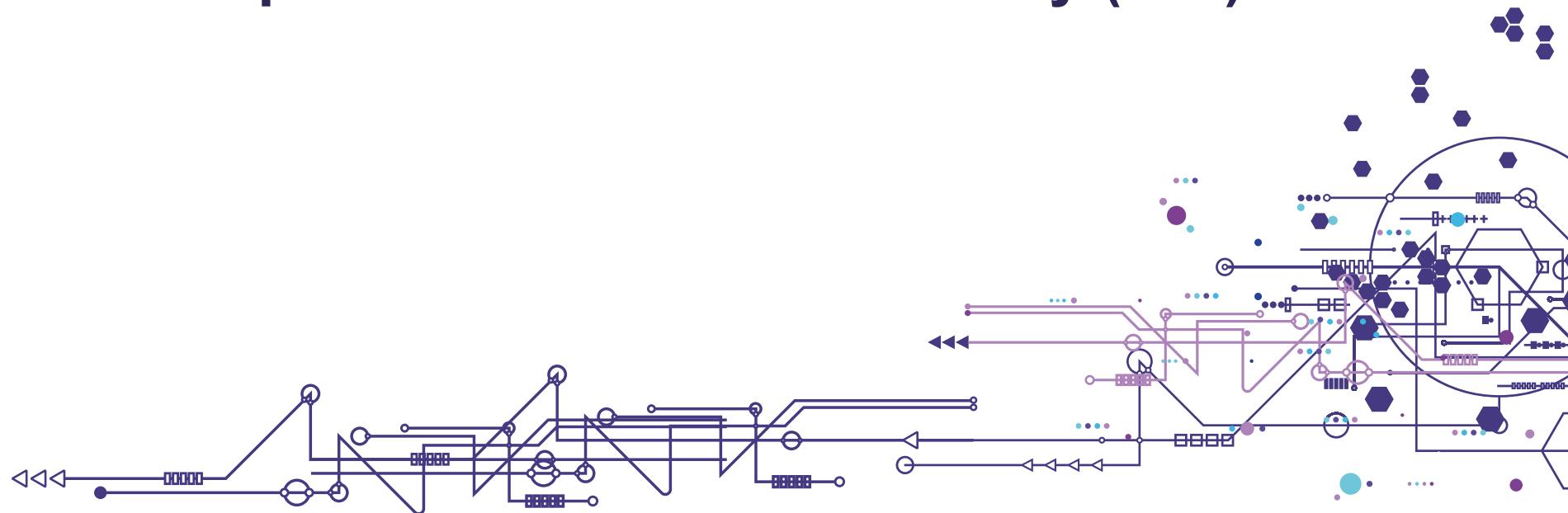
Kde máte prosím dataset uložený nyní, je možné mu na tomto místě vytvořit veřejnou URL, ze které by byl stažitelný?

S pozdravem
Michal

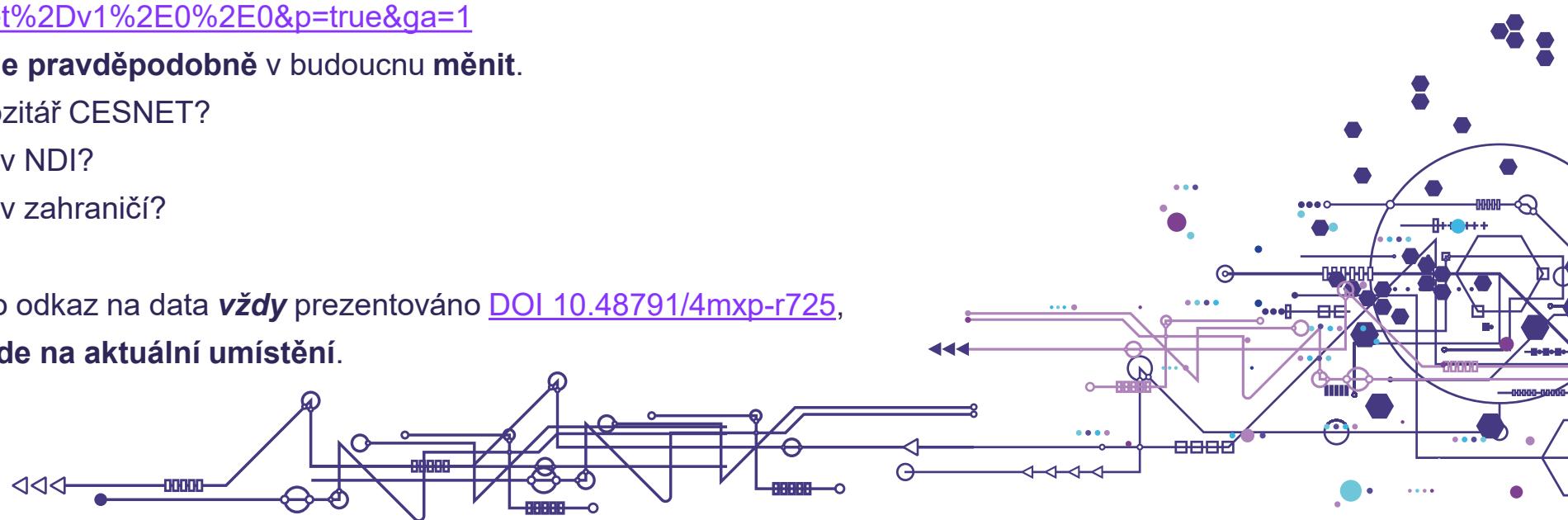

Služby pro podporu práce s persistentními identifikátory (PID)

Perzistentní identifikátory (PID)

- Mají zajistit **oddělení identifikace objektu** jako takového,
  - osoba,
  - instituce,
  - publikace,
  - dataset, ...
- od jeho momentálního **fyzického umístění**.
- **Příklad** – datová sada *https-set*
  - **Identifikátor** datové sady: <https://doi.org/10.48791/4mfp-r725>
  - Současné fyzické **umístění**: <https://ucnmuni.sharepoint.com/teams/mu-UVT-https-set/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fteams%2Fmu%2DUVT%2Dhttps%2Dset%2FShared%20Documents%2Fhttps%2Dset%2Dv1%2E0%2E0&p=true&ga=1>
- Fyzické umístění se **bude pravděpodobně** v budoucnu **měnit**.
  - Pilotní datový repozitář CESNET?
  - Oborový repozitář v NDI?
  - Oborový repozitář v zahraničí?
- Ale **změny nevadí**.
  - **Uživatelům** je jako odkaz na data **vždy** prezentováno [DOI 10.48791/4mfp-r725](https://doi.org/10.48791/4mfp-r725),
  - které je vždy **zavede na aktuální umístění**.

Perzistentní identifikátory (PID) (2)

- Mají zajistit **jednoznačnost**.
- **Příklad** – jména fyzických osob
  - **Více forem zápisu jména jedné fyzické osoby.**
  - **Více různých fyzických osob se stejným jménem.**
- Mají zajistit **trvalost** (perzistence).
  - **Metadata** fyzicky umístěna u **třetí strany** nezávisle na fyzickém umístění odkazované entity.
  - Vlastník identifikátoru se stará o **aktualizaci metadat** a aktualizace **směřování** na aktuální umístění.
  - Třetí strana **pečeje o zachování** poslední verze a historie **metadat** a **existenci identifikátoru** jako takového, i pokud se vlastník identifikátoru o něj starat přestane. A dokonce i tehdy, pokud identifikovaná entita jako taková nebude zachována.

NovakD (1)	Novák, David (1)	Join	Delete
NovakE (5)	Nováková, Eva (5) Nováková, E. (0)	Join	Delete
NovakJ (52)	Novák, Josef (38) Novák, Jos. (1) Novák, J. (13)	Join	Delete
NovakJ2 (7)	Novák, Jiří (7) Novak, Jiri (0)	Join	Delete
NovakJ7 (19)	Novák, Josef (16) Novák, J. (3)	Join	Delete
NovakK (2)	Novák, Karel (2)	Join	Delete
NovakL (2)	Novák, Mirko (2) Novak, Miroslav M. (0) Novak, M. M. (0) Novák, M. (0)	Join	Delete
NovakM2 (2)	Nováková, Markéta (2)	Join	Delete
NovakM3 (1)	Novák, Miroslav (1)	Join	Delete
NovakO (2)	Novák, Ondřej (2)	Join	Delete
NovakP (1)	Novák, Petr (1)	Join	Delete
NovakS (1)	Novák, Stanislav (1)	Join	Delete
NovakV (57)	Novák, Vítězslav (55) Novák, V. (2)	Join	Delete
NovakV2 (7)	Novák, Vilém (7) Novák, V. (0)	Join	Delete
NovakV3 (53)	Novák, Vladimír (53)	Join	Delete
NovakZ (1)	Novák, Zdeněk (1)	Join	Delete

Zdroj: Autoritní databáze projektu [DML-CZ](#)

Služby pro podporu práce s persistentními identifikátory (PID)

- Poskytování **PID** dle **soudobé dobré praxe**.
  - Kompatibilita s existující praxí a doporučeními,
    - např. s EOSC PID Policy and Architecture (<https://doi.org/10.2777/926037>),
    - ale také **aktivní přispívání** do vývoje **praxe PID na úrovni EOSC**.
      - Dialog o vhodných **PID pro identifikaci a odkazování výzkumných infrastruktur**.
- Podpora **přidělování PID pro datové sady**.
  - Jako **služba**.
  - Ne nutně jen uvnitř NDI, ale i **pro externí existující repozitáře** apod.
- Využívání **PID dalších objektů** při metadatovém popisu a odkazování.
  - Osoby,
  - instituce,
  - publikace,
  - ...

Řada typů PID

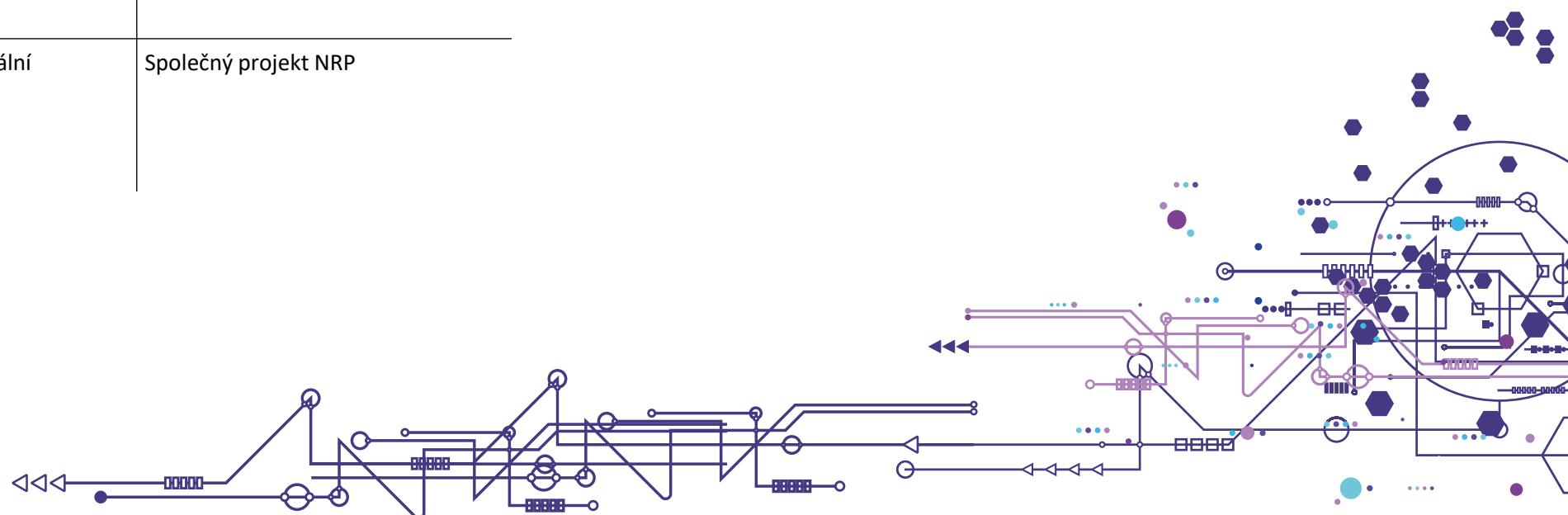
CODE/VALUE	PREFLABEL_EN	REF	Maturity	Globally resolvable	For which object type	Comments
ADSbibcode	Astrophysics Data System - Bibliographic Reference Code	https://ui.adsabs.harvard.edu/	High	Needs token	Publication	
ARK_arXiv	Archival Resource Key arXiv identifier scheme	https://arks.org/ https://arxiv.org/ https://sellercentral.amazon.ca/gp/help/external/200317470?language=en-CA&ref=mpbc_200576730_cont_200317470	High High	Local Yes	Other (in comments) Publication	Everything
ASIN	Amazon Standard Identification Number	https://indico.cern.ch/event/780651/attachments/1776614/2888642/Conference_PIDs_and_Crossmark.pdf	High		Other (in comments)	Things sell by Amazon
ConfID_Crossref DOI	Conference identifier		High	Yes	Event Publication	Not clear if it is a Crossref service
Crossref_funders_Crossref_grants	Crossref Funder Registry Registering research grants	https://www.crossref.org/services/content-registration/grants/ https://www.crossref.org/community/grants/	?	Yes	Organisation	
DataCite DOI					Other (in comments)	Grants
DOI	Digital Object Identifier	https://www.doi.org/	High	Yes	Other (in comments) Publication	28 different resources and outputs Services supporting PIDs and metadata for 40+ resource and output types
EAN13	The 13-digit International Article Number	https://www.gs1.org/standards/barcodes/ean-upc	High	?	Other (in comments)	Physical product identifier. A Whole famili of id: UPC-A, UPC-E, EAN13, EAN8
eISBN	electronic International Standard Book Number	https://www.isbn-international.org/			Publication	
eISSN	Electronic International Standard Serial Number	http://portal.issn.org/	High	<a href="https://portal.issn.org/resource/ISSN/0376-4583<">https://portal.issn.org/resource/ISSN/0376-4583<	Publication	Identifies various types of serial publications (eg. journals, websites, blogs)
GRID	Global Research Identifier Database	https://www.grid.ac/	Closed	?	Organisation	Transitioned to ROR
Handle_IGSN	Handle	http://www.handle.net/	High	Yes	Dataset	It is the base of DOI also
ISAN	International Standard Audiovisual Number	https://www.isan.org/	High	Yes	Other (in comments)	Physical Samples and Sampling Features
ISBN	International Standard Book Number	https://www.isbn-international.org/	High	Yes?	Publication	
ISLI	Identifies the links between different entities	https://www.isbn-international.org/content/isli-introduction	?	Yes	Other (in comments)	Link bw. entities
ISMN	International Standard Music Number	https://www.ismn-international.org/		No	Publication	
ISNI	International Standard Name Identifier	https://isni.org/page/search-database/		Person		Contributors to creative works and their distribution and organizations
ISSN	International Standard Serial Number	http://portal.issn.org/	High	<a href="https://portal.issn.org/resource/ISSN/0376-4583<">https://portal.issn.org/resource/ISSN/0376-4583<	Publication	Identifies various types of serial publications (eg. journals, websites, blogs)
ISTC	The International Standard Text Code	http://www.istc-international.org/	Defunct	No	Publication	Ceased in 2017
LSID_ORCID	Life Sciences Identifier Open Researcher and Contributor ID	http://www.lsid.info/ https://orcid.org/	?	Yes Yes	Other (in comments) Person	Metadata for life science items
PIC	(EC) partner identity code	https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/support/faq/1055			Publication	
PMID	PubMed ID	https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/pmcid/				
PURL	persistent uniform resource locator	https://archive.org/services/purl/	High	Yes	Other (in comments)	Resources on the Web
QID	Wikidata identifier	https://www.wikidata.org/wiki/Wikidata:Identifiers			Other (in comments)	Knowledge item
RAID	Persistent IDentifier for research projects	https://www.raid.org.au/		Needs token	Other (in comments)	Research projects
Ringgold	Unique numerical identifier applied to organizations in the scholarly supply chain	https://www.ringgold.com/			Organisation	
ROR	Research Organization Registry	https://ror.org/	High	Yes	Organisation	
RRID	Research Resource Identifier	https://scrivn.org/resources				
ScopusAuthorID_SWHID	Scopus Author ID SoftWare Heritage persistent Identifiers	https://service.elsevier.com/app/answers/detail/a_id/11212/suporthub/scopus/ https://docs.softwareheritage.org/dev/swh-model/persistent-identifiers.html	?	No?	Publication Source Code	
UPC	Universal Product Code	https://www.gs1.org/standards/barcodes/ean-upc			Other (in comments)	Synonym of EAN13? Product identifier
URI	Uniform Resource Identifier					
URL	Uniform Resource Locator					
URN	Uniform Resource Name					
VAT-number	VAT number	http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatRequest.html			Organisation	

Zdroj: Interní pracovní materiály [EOSC Task Force PID Policy and Implementation](#)

Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

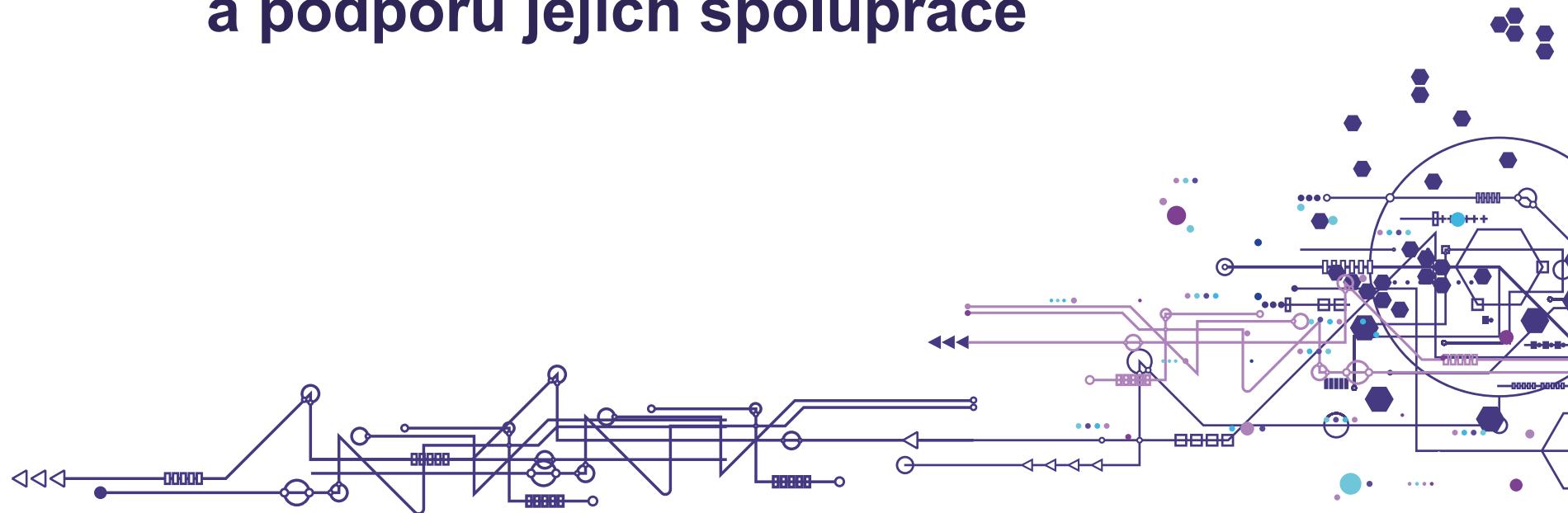

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v	Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Služby pro podporu práce s persistentními identifikátory (PID)					
Poskytování PID dle soudobé dobré praxe	střední	IPs EOSC-CZ (zázemí PID, KA3.2)	Poskytování služeb dle vhodných standardů/certifikací pro provoz důvěryhodných repozitářů	střední	Společný projekt NRP (shoda platformy se specifickými požadavky) + tematický cluster Citlivá data
Podpora a přidělování perzistentních identifikátorů (PID) pro datové sady	střední	IPs EOSC-CZ (zázemí PID, KA3.2)	Technické kontroly a validace poskytovatelů dat	střední	Společný projekt NRP (základní funkcionality platformy)
Podpora pro práci s perzistentními identifikátory (PID) pro fyzické osoby	politika	IPs EOSC-CZ (zázemí PID, KA3.2)			
Podpora pro práci s perzistentními identifikátory (PID) pro instituce	politika	IPs EOSC-CZ (zázemí PID, KA3.2)			
Poskytování „landing page“ pro data v externím repozitáři pro PID přidělený v NDI	triviální	Společný projekt NRP			

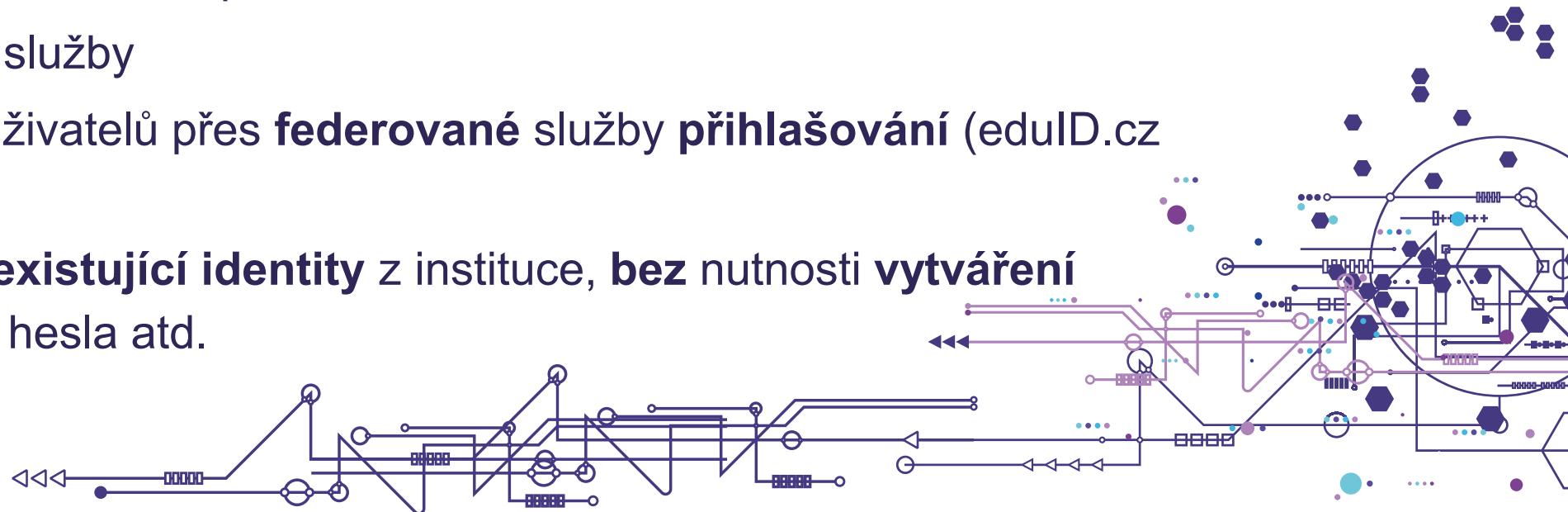

Služby pro řízení přístupu k datům, autentizaci a autorizaci uživatelů (AAI) a podporu jejich spolupráce

Precizní kontrola vlastníka dat nad řízením přístupu k datům i metadatům

- Data uložená v NDI jsou **pod plnou kontrolou jejich vlastníků**.
  - Zpřístupnění dalším osobám se děje **na pokyn jejich vlastníka**.
- Už samotná **informace o existenci** dat či metadata **může být citlivá** informace.
  - **Řízení přístupu** až na úrovni řízení **viditelnosti existence** samotných metadat či jejich **částí** apod.
- **Federované AAI** služby
  - Autentizace uživatelů přes **federované služby přihlašování** (edulD.cz apod.),
  - tj. s využitím **existující identity** z instituce, **bez nutnosti vytváření** dalšího **účtu**, hesla atd.

Služby pro sdílení dat s jinými uživateli

- **Sdílení dat** by mělo být možné jednak s **konkrétními osobami a skupinami**
  - výběr např. z institucionálních identit daných federovaným přihlášením apod.,
- případně **sdílením „odkazem“**.
- Může být řešeno i formou „**data visiting**“.
  - **Řízené** povolením přístupu vybraným uživatelů do „domovského“ úložiště s danými daty,
  - **bez** nutnosti **přenosu** do jiné lokality.
- Možnost **anonymních view-only** přístupů k datům.
  - Pro podporu předání dat **pro zaslepené recenzní řízení** apod.
  - Stále častější **povinnost** sdílení **podkladových dat** k publikacím.
    - Někdy již v okamžiku recenzního řízení.
    - Ukázka existující implementace např. v platformě OSF:
<https://help.osf.io/hc/en-us/articles/360042097853-Create-a-View-only-Link-for-a-Registration>

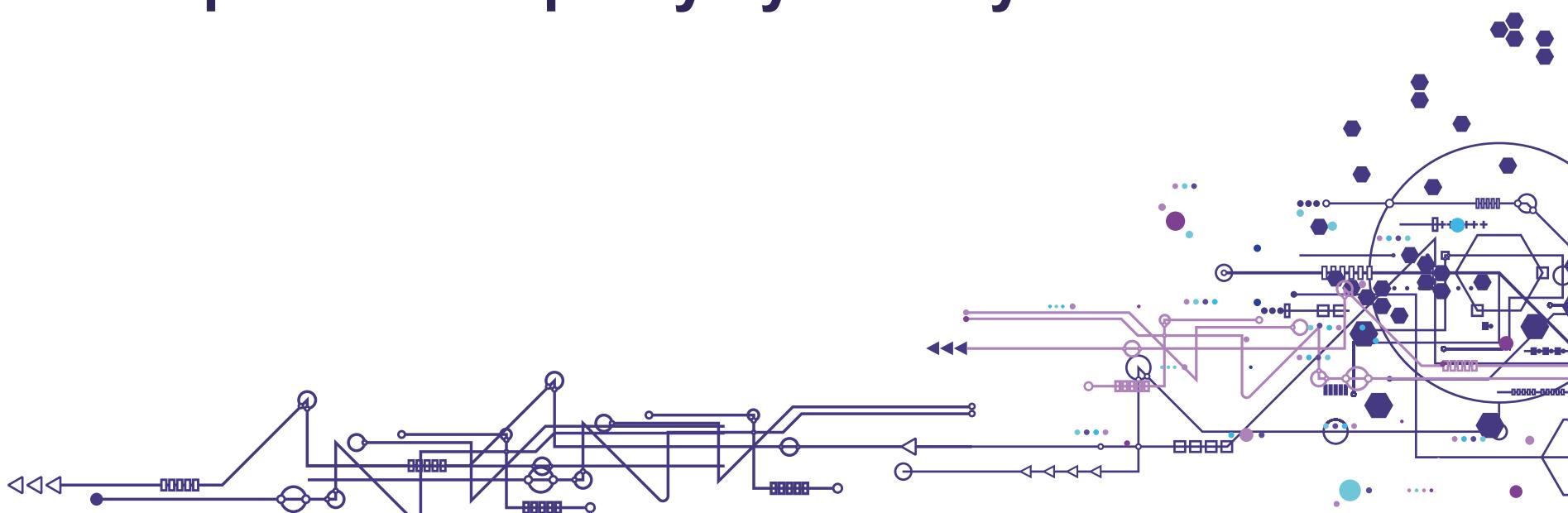
Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v	Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Služby pro řízení přístupu k datům, autentizaci a autorizaci uživatelů a podporu jejich spolupráce					
Federované AAI služby	střední, ale zvládnuté	IPs EOSC-CZ (zázemí AAI, KA3.4) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora)	Služby transferu dat		
Precizní kontrola vlastníka dat nad řízením přístupu k datům i metadatům	střední	IPs EOSC-CZ (zázemí AAI, KA3.4) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora)	Služby přenosu dat mezi uživateli	závisí	IPs EOSC-CZ (služby přenosu dat, KA3.5)
Služby pro sdílení dat s jinými uživateli	střední	IPs EOSC-CZ (služby přenosu dat, KA3.5) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora, uživatelská rozhraní)	Možnost ukládání a zveřejňování dat z vědeckých přístrojů přímo do NDI	těžké, zavírá na lokálních podmínkách	Společný projekt NRP (pokročilé služby) + projekty tematických clusterů
Možnost vytváření anonymních view-only přístupů k datům	střední, ale zvládnuté	IPs EOSC-CZ (služby přenosu dat, KA3.5) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora, uživatelská rozhraní)			

Služby pro podporu a plánování správy výzkumných dat

DMPlanning vs. DMPlan

1. Data Management Planning

„Proces plánování, popisu a informování o životním cyklu dat a činností spojených s jejich správou v průběhu výzkumu.“

2. Data Management Plan (DMP)

„Dokument, který popisuje tyto činnosti (dokumenty často vyžadují poskytovatelé dotací či grantů).“

Zdroj: Petra Dědičová, Data management a jak psát data management plan

<https://www.slideshare.net/butlibrary/data-management-a-jak-psat-data-management-plan-41441697>

DMP jako projektová podmínka

- DMP je stále častěji **vyžadován** jako standardní **součást** podání/řešení/finalizace **projektů**.
- Např. Horizon Europe požaduje
  - iniciální DMP,
  - aktualizace DMP uprostřed projektu,
  - finální revize DMP na konci projektu.
- DMP je **živý dokument** – měl by být **průběžně aktualizován** po **celou dobu projektu**.
  - Vhodná **automatizace** a **integrace se systémy** pro **správu dat**.
- DMP jako **průběžný proces** je šance pro vás vyhnout se problémům.
  - Včasná migrace dat před koncem životnosti zařízení, software apod.
  - Dodržování zákonných a jiných limitů na minimální/maximální retenční doby dat apod.

Příklad automatizovatelného DMP nástroje: Data Stewardship Wizard

DS Wizard

My Experiment

Questionnaire Metrics Preview Documents Settings

View Comments 6 TODOS 1 Version history

Current Phase: Before Submitting the Proposal

Chapters:

- I. Administrative information 3
- II. Re-using data 3
- III. Creating and collecting data 8
- IV. Processing data 7**
- V. Interpreting data 2
- VI. Preserving data 5
- VII. Giving access to data 4

IV. Processing data

In the processing phase, the data will be undergoing the mostly automated steps for processing, before the analysis and interpretation.

1 Will you be using a shared working space to work with your data?

Horizon 2020 DMP Science Europe DMP

Will you be using a working space that is shared between all the people working on the data in the project? Sometimes such a system is called a *Virtual Research Environment*.

Desirable: Before Submitting the Proposal

a. No

b. Yes

Clear answer

Answered 13 minutes ago by Albert Einstein.

1.b.1 Will this work space be run by dedicated specialists?

If your work space is run and maintained by specialists, e.g. the ICT department of one of the institutes involved in the projects, this means that backup and restore as well as access management is properly addressed.

Named versions only

October 2021

1. 10. 14:18 Current 1.0.0 Will this work space be run by dedicated specialists? Yes Albert Einstein 14:17 How do you prevent a total loss of data in the work space? All essential data is also stored elsewhere Anonymous user 14:17 How available/reliable should must the work space be? Explore

Zdroj: <https://ds-wizard.org/>

Služby pro podporu a plánování správy výzkumných dat

- Definované (strojově zpracovatelné) politiky práce s daty v repozitářích v NDI.
- Podpora tvorby DMP.
  - Vygenerování DMP
    - nebo vybraných částí
  - na základě politik použitého repozitáře, znalosti licencí, formátů, velikostí dat, cílených retencí dat (maximální či minimální doba uchovávání např. na základě zákonných požadavků) apod.
  - Možnost napojení/integrace existujících nástrojů pro DMP.
    - Např. Data Stewardship Wizard.

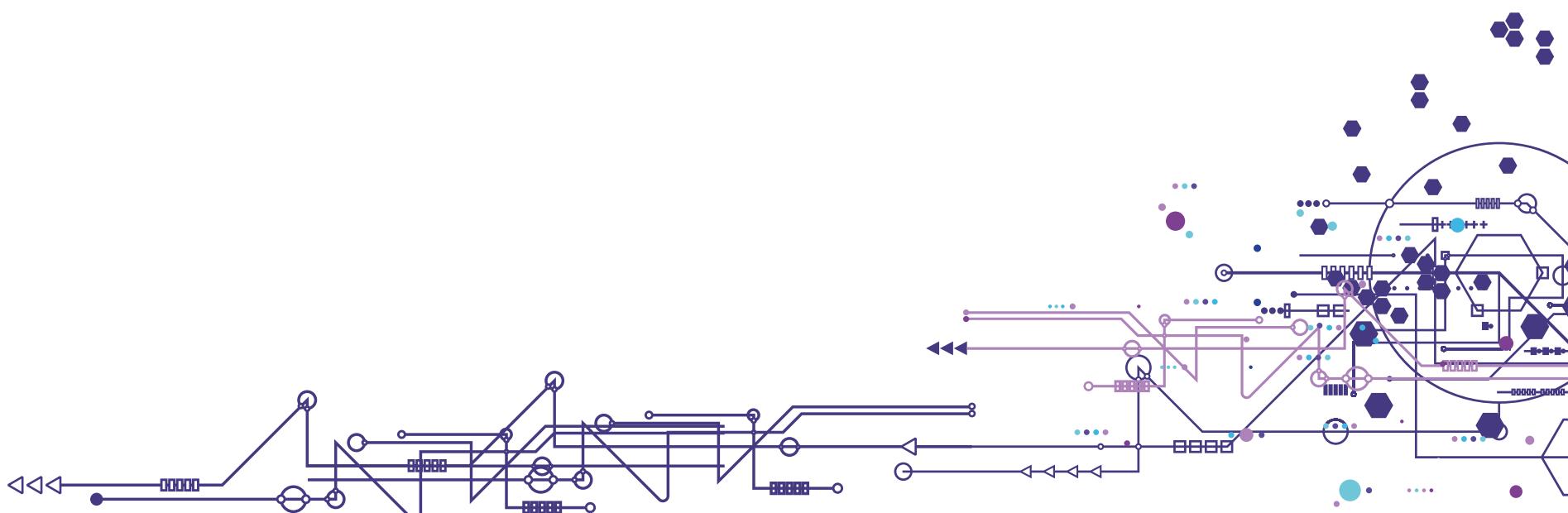
Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v	Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Služby pro podporu a plánování správy výzkumných dat			Kvalita služeb		
Definované (strojově zpracovatelné) politiky práce s daty v instancích repozitářů provozovaných v NDI	vysoká	Společný projekt NRP (pokročilé služby pro DMP a automatizaci)	Vysoká dostupnost	vysoká	IPs EOSC-CZ (společné komponenty NDI) + Společný projekt NRP (specifické komponenty)
Sdílení experimentálních postupů a workflow	těžké, zavisí na lokálních podmínkách	Společný projekt NRP (pokročilé služby pro automatizaci) + projekty tematických clusterů	Definování a ukázka Best Practice	střední	Společný projekt NRP a projekty tematických clusterů (tvorba materiálů) + Školicí centrum EOSC-CZ (diseminace materiálů)
Podpora tvorby DMP	střední	Společný projekt NRP (pokročilé služby pro DMP)			

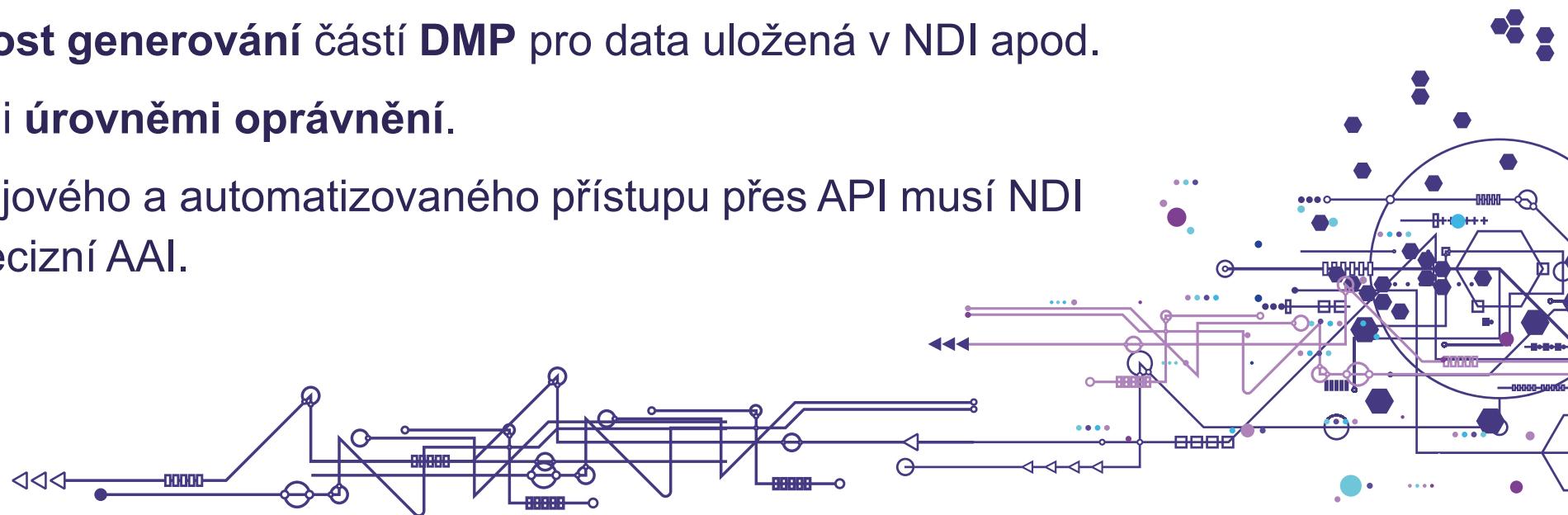

Machine actionability

Machine actionability

- Dostupná API pro **všechny funkce NDI**.
  - Maximalizace možností strojového a automatizovaného použití.
  - API mohou být v odůvodněných případech autentizovaná.
- **Maximum informací** musí být uchováváno **ve strojově čitelných a zpracovatelných formátech**.
  - Včetně např. **politik** repozitářů v NDI apod.
    - Pro **možnost generování** částí **DMP** pro data uložená v NDI apod.
- **API klíče** s různými **úrovněmi oprávnění**.
  - I na úrovni strojového a automatizovaného přístupu přes API musí NDI podporovat precizní AAI.

Strojově použitelné API Data Stewardship Wizard

Swagger
Supported by SMARTBEAR

Explore

Wizard API

API specification for Wizard

Questionnaire Migration

- POST /questionnaires/{qtnUuid}/migrations
- GET /questionnaires/{qtnUuid}/migrations/current
- DELETE /questionnaires/{qtnUuid}/migrations/current
- PUT /questionnaires/{qtnUuid}/migrations/current
- POST /questionnaires/{qtnUuid}/migrations/current/completion

Package

- POST /packages/{pkgId}/pull
- GET /packages/{pkgId}/bundle
- POST /packages
- GET /packages
- DELETE /packages
- POST /packages/bundle
- GET /packages/suggestions
- GET /packages/{pkgId}
- DELETE /packages/{pkgId}

Knowledge Model Migration

- POST /branches/{buuid}/migrations/current/conflict
- POST /branches/{buuid}/migrations/current/conflict/all
- POST /branches/{buuid}/migrations/current

Questionnaire

GET /questionnaires/{qtnUuid}

Try it out

Parameters

Name	Description
Authorization	string (header)
Host	string (header)
qtnUuid * required	qtnUuid string (path)

Responses

Response content type application/json

Code	Description
200	Example Value Model

```
{ "state": "Default", "phaseUuid": "b101f2de-2476-452d-aa8d-95a41a02b52c", "isTemplate": true, "commentThreadsMap": { "00000000-0000-0000-0000-000000000001": [ { "createdAt": "2018-01-21T00:00:00Z", "private": false, "uuid": "f1de5a9-7f22-4d0c-bc23-3315cc4c85d7", "resolved": false, "createdBy": { "lastName": "Einstein", "uuid": "ec6f8e90-2a91-49ec-aaf9-9eab2267fc66", "gravatarHash": "aef6e3fe4f212bdb6decad7dd60731", "imageUrl": null, "firstName": "Albert" }, "comments": [ { "createdAt": "2018-01-21T00:00:00Z", "text": "1st comment to 1st question", "uuid": "a2d4a1f6-6148-43a0-98d1-158176863a3c", "createdBy": { "lastName": "Einstein", "uuid": "ec6f8e90-2a91-49ec-aaf9-9eab2267fc66", "gravatarHash": "aef6e3fe4f212bdb6decad7dd60731", "imageUrl": null, "firstName": "Albert" } ] } ] }
```

Headers:

Name	Description	Type
x-trace-uuid		string

Zdroj: <https://api-researchers.ds-wizard.org/swagger-ui/>

Pěkný den,
dále k jednotlivým bodům:

1. Vyrobil jsem tedy složku pro [https-set-v1.0.0](https://set.v1.0.0).

o **Jak tedy s verzováním?** Označíme toto za dataset verze 1.0.0? Pak to tak napišme i do DataCite metadat.

2. Díky za vyplnění **ORCID** a afiliací autorů.

3. DOI přidělím v režimu **Findable**, tj. že bude metadatový záznam datasetu **dohledatelný** podle klíčových slov atd. na <https://search.datacite.org/>, nebo mám DOI nechat v režimu Registered, tj. že bude fungovat, ale **bez znalosti daného ID** se člověk k metadatům **nedostane**?

o Pokud nemáte speciální potřebu informace o datasetu (zatím?) skrývat, určitě bych byl pro plně veřejný režim Findable.

4. **Licence CC-BY** je ok, uvedu to tak i do metadatového záznamu.

5. Co se týká vyplnění metadatového záznamu, navrhoji zvážit ještě toto:

o **Formats** – Technical format of the resource.

o **Version** – The version number of the resource.

– Uvedl jsem tedy 1.0.0, ok?

o **Funding References** – Information about financial support (funding) for the resource being registered.

– Tady je možno uvést **číslo grantu**, ze kterého se to platilo. Pokud číslo grantu máte, byl bych pro jej do metadat uvést, může to být dobré pro **uznávání a viditelnost výsledků projektu pro grantovou agenturu**.

V příloze příkládám pro referenci aktuální podobu DataCite záznamu.

Michal

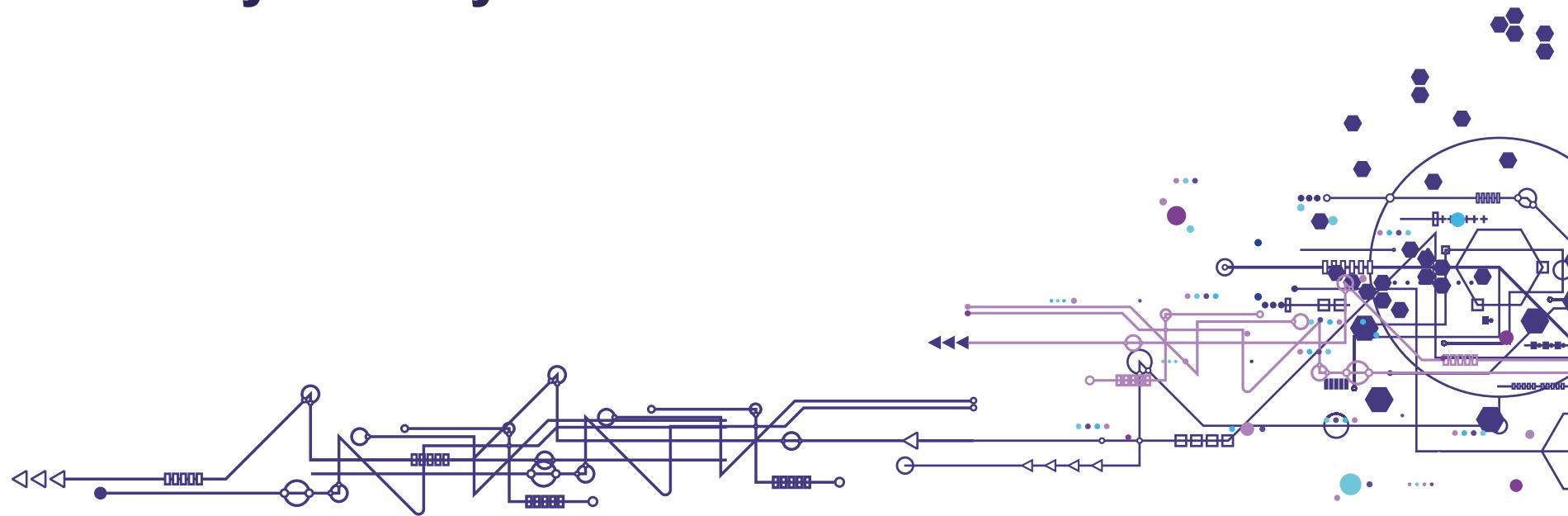
Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v	Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Machine actionability					
Dostupná API pro všechny funkce NDI	standard	Společný projekt NRP (základní funkcionality platformy)	Kompatibilita s existujícími platformami		
API klíče s různými úrovněmi oprávnění	standard	Společný projekt NRP (základní funkcionality platformy)	Napojení existujících repozitářů na centrální metadatový adresář	těžké, zavisí na lokálních podmínkách	IPs CARDs (metadatové standardy) + IPs EOSC-CZ (NMA, KA3.1)
Statistiky a přehledy					
Statistický dashboard	standard	IPs EOSC-CZ (zázemí pro monitoring, KA3.7) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora a integrace, uživatelská rozhraní)	Poskytování vybraných základních služeb repozitářům mimo NDI	vysoká	IPs EOSC-CZ

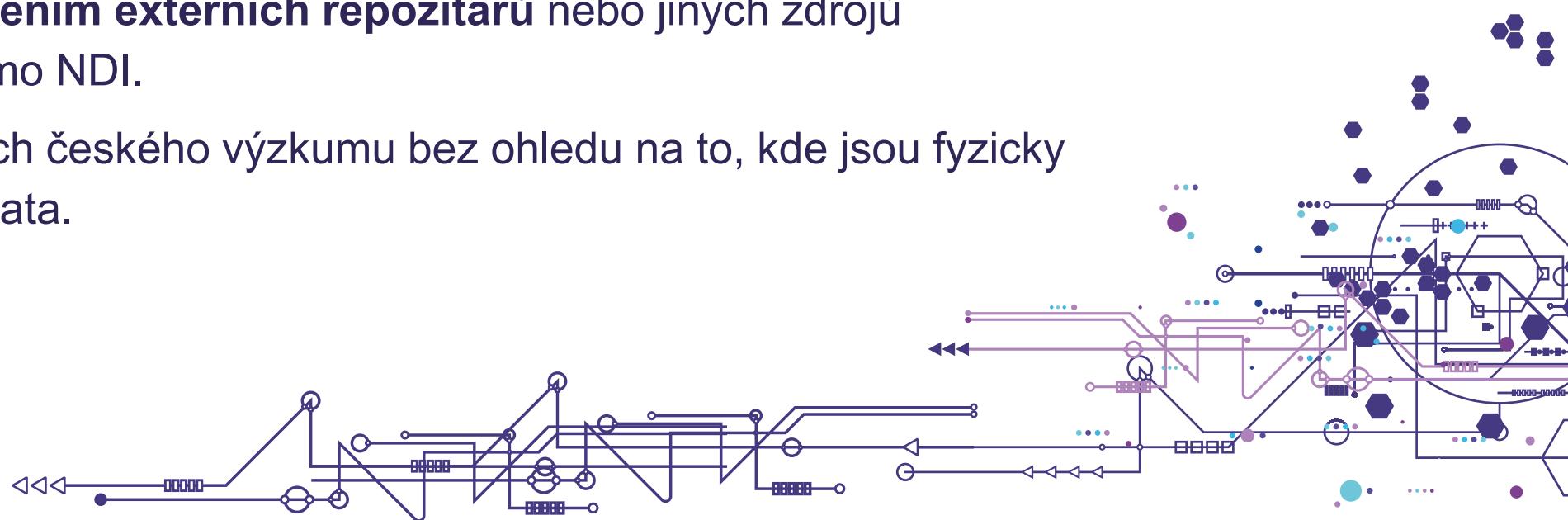

Služby pro FAIRifikaci výzkumných dat

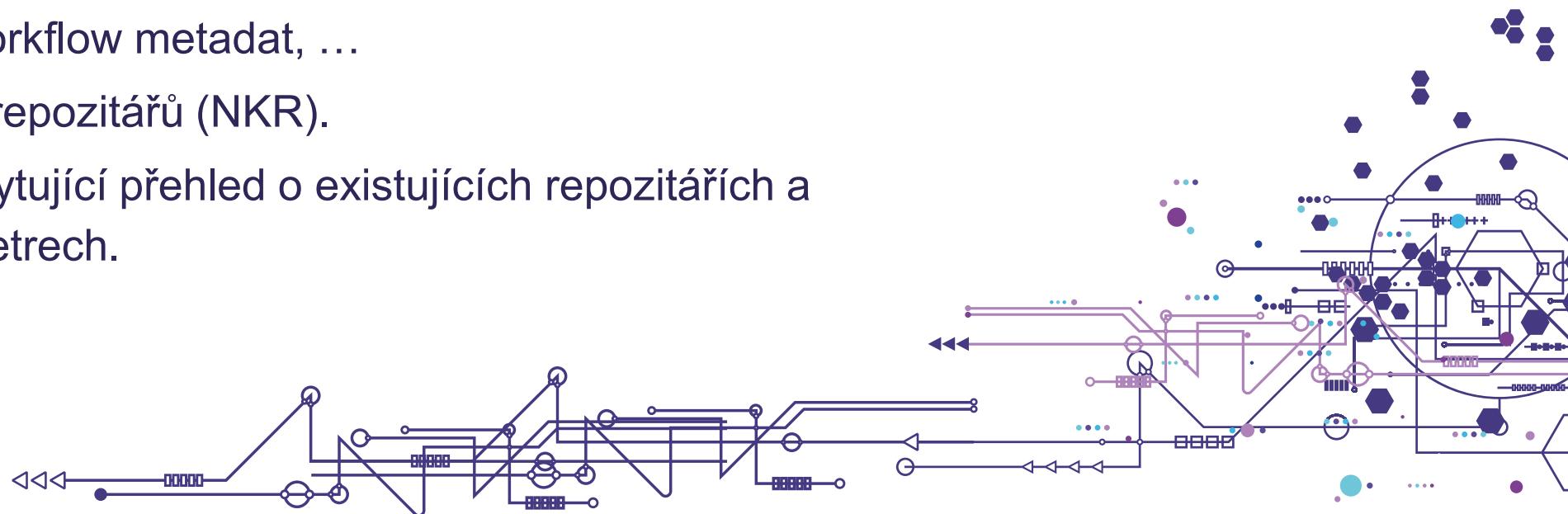
Národní metadatový adresář (NMA)

- **One-stop-shop** pro získávání **informací o výzkumných datech** produkovaných v **ČR**.
  - Důležité např. pro přehledy research funders, hodnocení výkonu a kvality výzkumných organizací apod.
  - Může to být i centralizovaný bod pro předávání metadat o českých výzkumných datech na evropskou úroveň a dále.
- Počítáme i s **napojením externích repozitářů** nebo jiných zdrojů provozovaných mimo NDI.
- Přehled o výsledcích českého výzkumu bez ohledu na to, kde jsou fyzicky uložena samotná data.

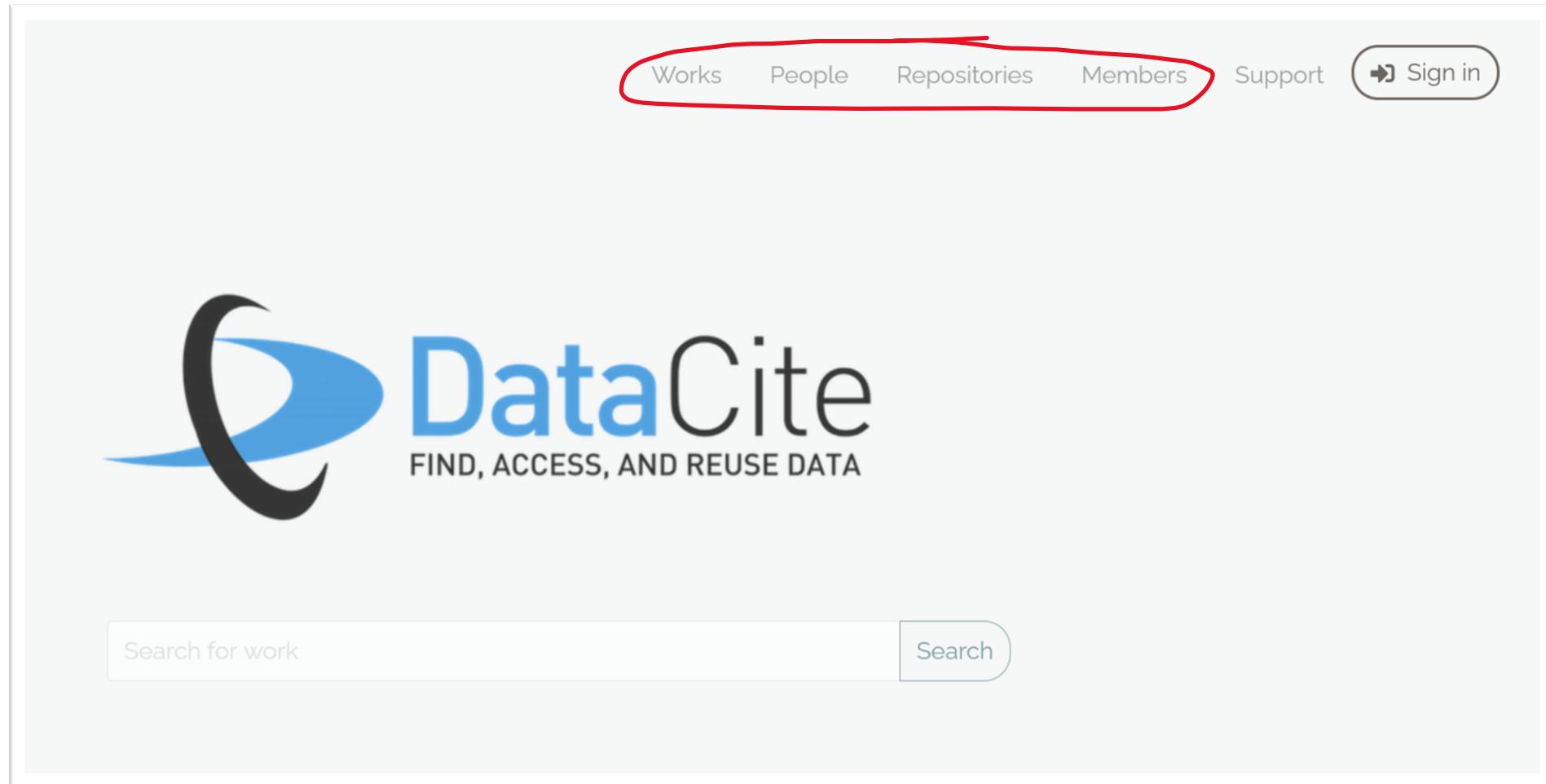

Metadatová podpora

- Součást základních služeb **NDI** (zajišťováno z IPs CARDS).
- Primární **kontaktní bod** pro **konzultace** pro management **metadat** výzkumných dat.
- Definice **základního modelu** pro popis výzkumných dat.
  - **Minimální údaje** pro indexaci záznamů do NMA.
- Podpora pro **napojení zdrojů** na NMA.
  - Metadatové modely pro oborové clustery,
  - nastavení workflow metadat, ...
- Národní katalog repozitářů (NKR).
  - Registr poskytující přehled o existujících repozitářích a jejich parametrech.

Příklad metadatového adresáře: DataCite Search

Zdroj: <https://search.datacite.org/>

Metadata a citace dat – příklad z DataCite Search

- Přístup k metadatům – příklad *https-set*
  - <https://search.datacite.org/works/10.48791/4mxp-r725>

DataCite Search Works People Repositories Members Support

Encrypted Web Traffic: Event Logs and Packet Traces
Stanislav Špaček, Petr Velan, Pavel Čeleda & Daniel Tovarňák
Https Traffic Dump With Corresponding Event Log From The Webserver published 2022 via Masaryk University
The dataset and supplementary materials for the following paper submitted to the Data in Brief journal: Stanislav Špaček, Petr Velan, Pavel Čeleda and Daniel Tovarňák. Encrypted Web Traffic: Event Logs and Packet Traces.

No citations were reported. No usage information was reported.

<https://doi.org/10.48791/4mxp-r725> [Cite](#)

This data repository is not currently reporting usage information. For information on how your repository can submit usage information, please see [our documentation](#).

Repository CSIRT-MU
Download DataCite XML
DataCite JSON
Schema.org JSON-LD

Share on [Twitter](#) [Facebook](#)

Zdroj: <https://search.datacite.org/>

Strojově čitelná metadata – příklad z DataCite Search


```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<resource xsi:schemaLocation="http://datacite.org/schema/kernel-4 http://schema.datacite.org/meta/kernel-4/metadata.xsd" xmlns="http://datacite.org/schema/kernel-4"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance">
  <identifier identifierType="DOI">10.48791/4MXP-R725</identifier>
  <creators>
    <creator>
      <creatorName nameType="Personal">Špaček, Stanislav</creatorName>
      <givenName>Stanislav</givenName>
      <familyName>Špaček</familyName>
      <nameIdentifier schemeURI="" nameIdentifierScheme="Other">https://orcid.org/0000-0002-7187-5045</nameIdentifier>
    </creator>
    <creator>
      <creatorName nameType="Personal">Velan, Petr</creatorName>
      <givenName>Petr</givenName>
      <familyName>Velan</familyName>
      <nameIdentifier schemeURI="https://orcid.org" nameIdentifierScheme="ORCID">https://orcid.org/0000-0002-2824-4299</nameIdentifier>
    </creator>
    <creator>
      <creatorName nameType="Personal">Čeleda, Pavel</creatorName>
      <givenName>Pavel</givenName>
      <familyName>Čeleda</familyName>
      <nameIdentifier schemeURI="https://orcid.org" nameIdentifierScheme="ORCID">https://orcid.org/0000-0002-3338-2856</nameIdentifier>
    </creator>
    <creator>
      <creatorName nameType="Personal">Tovarňák, Daniel</creatorName>
      <givenName>Daniel</givenName>
      <familyName>Tovarňák</familyName>
      <nameIdentifier schemeURI="https://orcid.org" nameIdentifierScheme="ORCID">https://orcid.org/0000-0002-7206-5167</nameIdentifier>
    </creator>
  </creators>
  <titles>
    <title xml:lang="en">Encrypted Web Traffic: Event Logs and Packet Traces</title>
  </titles>
  <publisher>Masaryk University</publisher>
  <publicationYear>2022</publicationYear>
  <resourceType resourceTypeGeneral="Dataset">HTTPS Traffic Dump with Corresponding Event Log from the Webserver</resourceType>
  <subjects>
    <subject schemeURI="http://www.oecd.org/science/inno" valueURI="http://www.oecd.org/science/inno/38235147.pdf" subjectScheme="Fields of Science and Technology (FOS)">FOS: Computer and information sciences</subject>
  </subjects>
  <dates>
    <date dateType="Issued">2022</date>
  </dates>
  <language>en</language>
  <sizes>
    <size>270 GiB</size>
  </sizes>
  <formats>
    <format>Network traces in Libpcap file format (see https://wiki.wireshark.org/Development/LibpcapFileFormat) and event log from IIS web servers in a newline-delimited JSON (JSON Lines) file.</format>
  </formats>
  <version>1.0.0</version>
  <rightsList>
    <rights rightsURI="https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode">Creative Commons Attribution 4.0 International</rights>
  </rightsList>
  <descriptions>
    <description xml:lang="en" descriptionType="Abstract">The dataset and supplementary materials for the following paper submitted to the Data in Brief journal: Stanislav Špaček, Petr Velan, Pavel Čeleda and Daniel Tovarňák. Encrypted Web Traffic: Event Logs and Packet Traces.</description>
    <description xml:lang="en" descriptionType="TechnicalInfo">Repository Structure - Anonymization - the anonymization folder contains the scripts and settings that were used to anonymize the data capture. - Dataset - the dataset folder contains the host-based and network parts of the dataset in two separate files. - Pcap2flow - the pcap2flow folder contains the tools, settings, and guide to convert the packet dump in the dataset into aggregated IP flows. - README.md This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License: https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/]</description>
  </descriptions>
  <fundingReferences>
    <fundingReference>
      <funderName>Horizon 2020 Framework Programme</funderName>
      <funderIdentifier identifierType="Crossref Funder ID">https://doi.org/10.13039/100010661</funderIdentifier>
      <awardNumber awardURI="https://www.concordia-h2020.eu/">830927</awardNumber>
      <awardTitle>CONCORDIA: Cyber security cOMPeteNCE fOr Research anD Innovation</awardTitle>
    </fundingReference>
  </fundingReferences>
</resource>
```

Ruční vyplňování metadat pro DOI – příklad DataCite

Required Properties

* **DOI** A globally unique string that identifies the resource and can't be changed.
10.82130 7gde-sw70
Click the circle icon for a new random suffix, or the cross icon to delete the random suffix and enter a value manually.

* **State** The state determines whether a DOI is registered and findable. Once in Registered or Findable state, a DOI can't be set back to Draft state. [More ...](#)
 Draft only visible in Fabrica, DOI can be deleted
 Registered registered with the DOI Resolver
 Findable registered with the DOI Resolver and indexed in DataCite Search

* **URL** The location of the landing page with more information about the resource.
URL
Should be a https URL – within the allowed domain(s) of your repository if domain restrictions are enabled in the repository settings. Http and ftp are also supported.

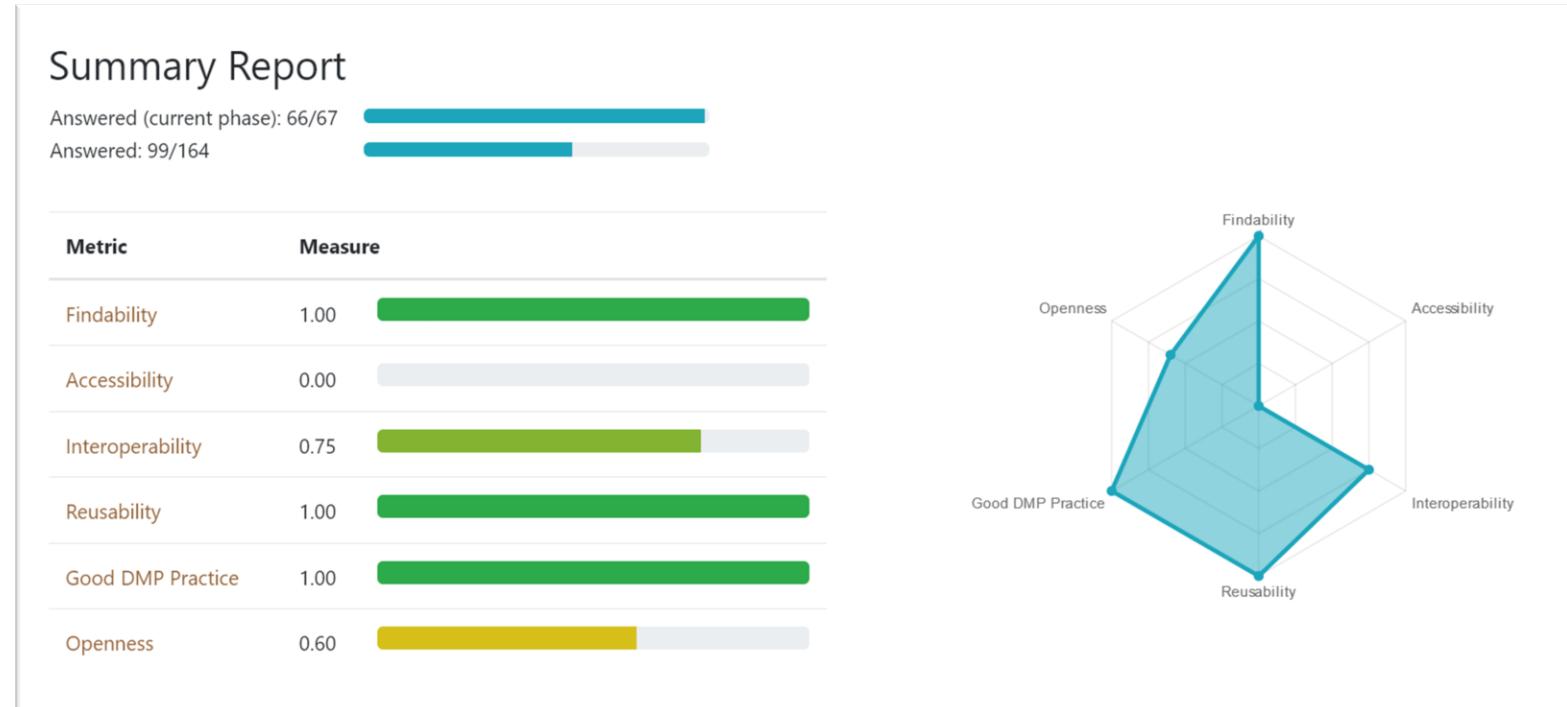
* **Creators** The main researchers or organizations involved in producing the resource, in priority order.
Name Identifier
Name Identifier
Uniquely identifies an individual or legal entity, according to various schemas, e.g. ORCID, ROR or ISNI. Use name identifier expressed as URL. The Given Name, Family Name and Name will automatically be filled out for ORCID and ROR identifiers.
[+ Add another name identifier](#)
 Person Organization Unknown
Given Name
Feedback

The screenshot shows the 'Create DOI' form interface. At the top, there are tabs for 'info', 'Settings', 'Profiles', and 'DOI'. The 'DOI' tab is active. Below the tabs, there are sections for 'Required Properties' (DOI, State, URL, Creators), 'Recommended Properties' (Sobers, Contributors, Dates, Descriptions, Calculations, Optional Properties like Language, Rights, Size, Terms, and Version), and 'Optional Properties' (About DataCite, Services, Resources, Contact us, and Footer links). The right side of the interface features a large, abstract network graph with purple hexagonal nodes and connecting lines, representing data relationships.

Metriky a měření plnění FAIR atributů pro výzkumná data

- Pro datasety může být zajímavé nějakým způsobem **měřit** plnění jednotlivých **FAIR atributů**.
  - NRP EOSC CZ by měla **definovat metriky hodnocení a poskytovat nástroje pro měření plnění FAIR atributů**.
- Hodnocení na základě informací o
  - datech,
  - metadatech,
  - nastavení a politikách konkrétního repozitáře apod.
- Příkladem implementace podobného nástroje může být např. FAIR-Checker (<https://fair-checker.france-bioinformatique.fr/>) nebo FAIR metriky pro DMP v Data Stewardship Wizard.

Zdroj: <https://researchers.ds-wizard.org/>

Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

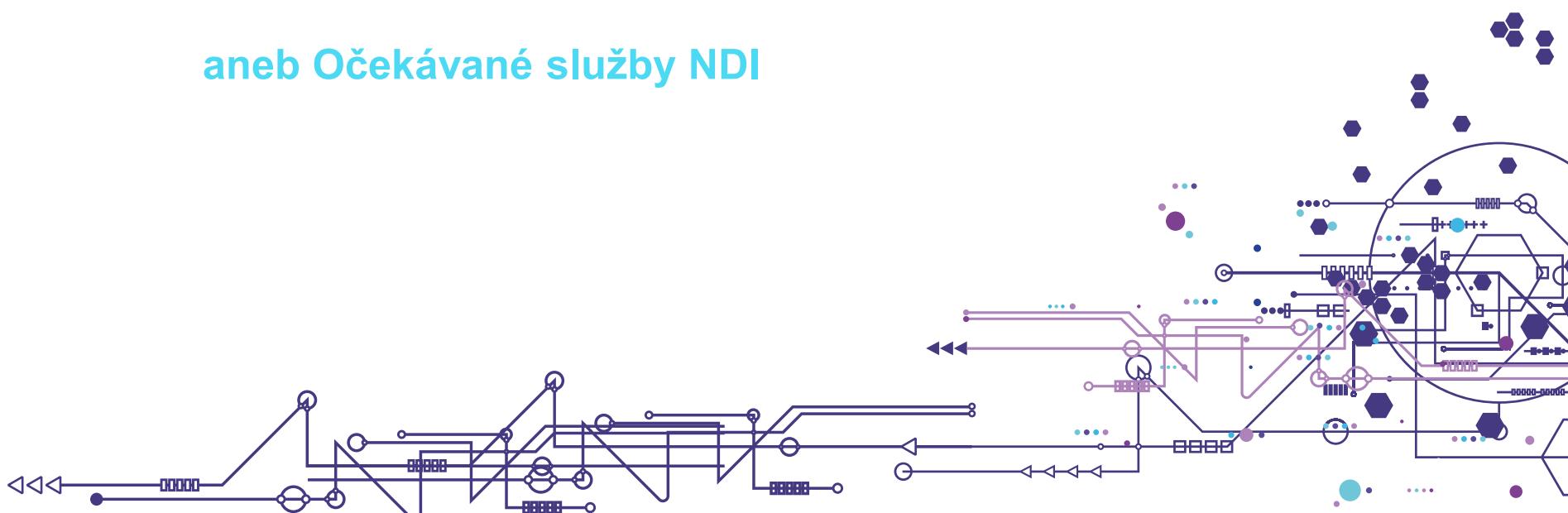

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v	Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Služby pro FAIRifikaci výzkumných dat					
Open Data publikovaná v souladu s https://data.gov.cz/	střední	IPs CARDs (metadatové standardy)	Školicí a informační materiály a návody k FAIRifikaci výzkumných dat v NRP EOSC CZ	střední	Společný projekt NRP a projekty tematických clusterů (tvorba materiálů) + Školicí centrum EOSC-CZ (diseminace materiálů)
Podpora řešení Data Provenance	podle lokálních podmínek	Projekty tematických clusterů + IPs CARDs (metadatové standardy)	Služby pro vytěžování metadat z dat	vysoká	Projekty tematických clusterů
Dobrá vyhledatelnost dat pomocí „běžných“ vyhledávačů	střední	IPs EOSC-CZ (NMA, KA3.1)	Nástroj pro harmonizaci metadat pro napojení existujících repositářů využívajících oborové standardy	tricky	Projekty tematických clusterů + IPs CARDs (metadatové standardy) + IPs EOSC-CZ (NMA, KA3.1)
Technické kontroly a validace metadat	triviální	Společný projekt NRP (základní funkcionality platformy)			
Centrální metadatový adresář shromažďující informace o výzkumných datech vlastníků z ČR	střední	IPs EOSC-CZ (NMA, KA3.1)			
Metriky a měření plnění FAIR atributů pro výzkumná data	střední	Společný projekt NRP (pokročilé služby pro DMP)			

Kam s ní

aneb Očekávané služby NDI

Očekávané služby NDI

- Komplexní podpora prakticky celého životního cyklu výzkumných dat.
  - Uložení i velkých dat, PID, AAI, DMP, API, FAIR, automatizace, ...
- Uložení v ČR, řídí se zákony ČR a EU.
- Koncoví uživatelé využívají služby.
  - Bez potřeby budování vlastního složitého technického zázemí.
- Součástí aktivit je také systematické vzdělávání datových odborníků.

Zdroj: ELIXIR RDMkit, <https://rdmkit.elixir-europe.org/>

Služby NDI identifikované pracovními skupinami implementace EOSC v ČR

Název služby	Očekávaná implementační náročnost pro řešitele	Implementace očekávána v
Národní příspěvek k budování EOSC		
NRP EOSC CZ k dispozici přes EOSC Marketplace	triviální	Sekretariát EOSC-CZ
NRP EOSC CZ podporuje budování/napojení oborových a tématických repozitářů	závisí	IPs EOSC-CZ (Architektura, KA3.6) + Společný projekt NRP (pokročilá podpora)
NRP EOSC CZ podporuje oborové metadatové standardy pro detailní popis, ale i generické metadatové standardy pro vysokoúrovňový popis a základní kompatibilitu	střední	IPs CARDS (metadatové standardy) + IPs EOSC-CZ (NMA, KA3.1)

Napište nám

eosc-info@e-infra.cz

<https://www.e-infra.cz/eosc/>

e-infra.cz